

Sygn. akt IV Ka 657/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 grudnia 2018 r.

Sąd Okręgowy w Świdnicy w IV Wydziale Karnym Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący:	SSO Mariusz Górski (spr.)
Sędziowie:	SSO Elżbieta Marcinkowska SSO Adam Pietrzak
Protokolant:	Magdalena Telesz

przy udziale Eligiusza Wnuka Prokuratora Prokuratury Okręgowej,

po rozpoznaniu w dniach 16 listopada, 20 listopada i 11 grudnia 2018 roku

sprawy

1) **J.P.**

córki R. i B. z domu T.

urodzonej (...) we W.

oskarżonej z art. 231 § 1 kk

2) **A.S.**

córki K. i M. z domu S.

urodzonej (...) w N.

oskarżonej z art. 231 § 1 kk oraz art. 271 § 1 kk

na skutek apelacji wniesionych przez prokuratora, obrońcę oskarżonej A.S. oraz oskarżyciela posiłkowego K. L. i jego pełnomocnika

od wyroku Sądu Rejonowego w Świdnicy

z dnia 29 maja 2018 r. sygnatura akt VI K 66/16

uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Sygn. akt IV ka 657/18

UZASADNIENIE

1) **J. P.** oskarżona została o to, że przekroczyła uprawnienia i nie dopełniła obowiązków pomiędzy 14 lutego 2014 a 25 września 2014 w Ś. województwa (...) poprzez nieprawidłowe prowadzenie postępowania egzekucyjnego w sprawie (...) przeciwko K. L. a to przez brak prawidłowego nadzoru nad przeprowadzaniem czynności komorniczej odbioru oświadczenia i podpisu oskarżycielki K. Ł. przez pracownika swojego Biura A.S. w dniu 21 lutego 2014 ,gdy tymczasem podpis ten nie został złożony przez T. Ł. czym działała na szkodę interesu prywatnego

tj. o czyn z art. 231 § 1 kk

2) **A. S.** oskarżona została o to, że w dniu 21 lutego w Ś. woj. (...) w Biurze Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym Ś. J. P. nie dopełniła swoich obowiązków pracownika Biura Komornika i dopuściła do podrobienia podpisu oskarżycielki K. Ł. na protokole czynności komorniczej odbioru oświadczenia i podpisu od osoby podającej się za T. Ł. ,gdy tymczasem oskarżycielka subsydiarna takiego podpisu nie złożyła i nie brała udziału w tej czynności, działając tym na szkodę interesu prywatnego;

tj. o czyn z art. 231 §1 kk oraz art. 271 § 1kk

Zaskarżonym wyrokiem J. P. uniewinniono od opisanego wyżej czynu, zaś A. S. uznano za winną tego, że w dniu 21 lutego 2014 roku w Ś., woj. (...) jako pracownik biura komornika J. P. sporządziła dokument w postaci protokołu, w którym poświadczyla nieprawdę co do okoliczności w nim podanych tj. tożsamości osób uczestniczących w czynności, z której był sporządzany protokół i treści złożonego oświadczenia co do tego, że dłużnik w kraju nie posiada mienia podlegającego egzekucji i które to okoliczności miały istotne znaczenie prawne, bo spowodowały naliczenie opłaty za poszukiwanie majątku dłużnika tj. występku z art. 271§1 kk i za to na podstawie tego przepisu, przy zastosowaniu art. 37a kk wymierzono jej karę grzywny w wysokości 50 (pięćdziesięciu) stawek dziennych przyjmując wysokość jednej stawki dziennej na kwotę 50 (pięćdziesięciu) złotych.

Wyrok powyższy zaskarżyli: prokurator, obrońca A.S., oskarżyciel posiłkowy K. L. i pełnomocnik tegoż oskarżyciela posiłkowego.

Pierwszy ze skarżących zarzucił orzeczeniu obrazę przepisów postępowania tj. art. 17 § 1 pkt 9 k.p.k., art. 55 § 1 k.p.k. i art. 330 § 2 k.p.k. mającą wpływ na treść orzeczenia - polegająca na błędnym przyjęciu przez Sąd I instancji subsydiarnego aktu oskarżenia przeciwko A. S. o popełnienie czynu z art. 231 § 1 k.k. i art. 271 § 1 k.k., pomimo braku spełnienia warunków do jego skierowania, niezachowania tożsamości czynu wynikającego z treści postanowienia o umorzeniu śledztwa wydanego w trybie art. 330 § 2 k.p.k., a przede wszystkim wobec braku skargi uprawnionego oskarżyciela, co skutkowało skazaniem A.S. za przestępstwo z art. 271§ 1 k.k. przy czym taki czyn, co do tej osoby nie był uprzednio "przedmiotem prawnokarnej oceny w prowadzonym śledztwie zakończonym w trybie art. 330 § 2 kpk

Tym samym apelujący wniósł o umorzenie postępowania na podstawie art. 17 § 1 pkt 9 kpk wobec braku skargi uprawnionego oskarżyciela.

Z kolei obrońca A.S. zarzuciła wyrokowi:

1. Obrazę prawa procesowego:

a) rażące naruszenie prawa określone w art. 439 § 1 pkt 9 kpk związane z rażącym naruszeniem art. 17 § 1 pkt 9 kpk, polegające na uznaniu oskarżonej za winną poświadczenia nieprawdy w wystawionym dokumencie, tj. czynu z art. 271 § 1 kk, podczas gdy umorzone postępowanie przygotowawcze nie dotyczyło ww. czynu i tym samym niedopuszczalna była skarga w tym zakresie

b) rażące naruszenie prawa określone w art. 439 § 1 pkt 9 kpk związane z rażącym naruszeniem art. 17 § 1 pkt 9, polegające na rozpoznaniu sprawy pomimo braku skargi uprawnionego oskarżyciela.

2. Obrazę przepisów prawa materialnego - art. 271 § 1 kk poprzez jego zastosowanie w danym stanie faktycznym, podczas gdy zarzucony czyn nie wyczerpuje znamion przestępstwa.

Wskazując na powyższe, apelujący wniósł o umorzenie postępowania, ewentualnie uniewinnienie oskarżonej A.S. od popełnienia czynu wskazanego w pkt. II części wstępnej zaskarżonego wyroku.

Oskarżyciel posiłkowy K.L.wyroкови zarzucił:

1. w odniesieniu do uniewinnienia oskarżonej J.P.

a. na zasadzie art. 438 pkt. 2 k.p.k. naruszenie przepisów postępowania, co mogło mieć wpływ na treść orzeczenia to jest art. 4 kpk, art. 7 kpk w zw. z art. 366 kpk poprzez – dowolną dokonaną wbrew doświadczeniu życiowemu ocenę i zasadom logiki a nawet contra legem materiału dowodowego wyrażającą się w przyjęciu, że:

komornik sądowy jako funkcjonariusz publiczny będący pracodawcą, nie musi wiedzieć o czynnościach dokonywanych w ramach postępowania egzekucyjnego przez jego

w stosunku do A.S., która dodatkowo przyuczała się do zawodu;

- nie ma obowiązku sprawowania nadzoru nad czynnościami powierzonymi pracownikowi w ramach postępowania egzekucyjnego zwłaszcza w rozważanej sprawie pracownikowi, który dopiero przyucza się do zawodu -aplikantowi komorniczemu;

- zatrudnieni pracownicy w kancelarii komornika sądowego, zwłaszcza aplikant komorniczy, który przyucza się do zawodu, mają swoje zakresy obowiązków i kompetencje w zakresie określonych czynności, dlatego komornik nie musiała wiedzieć o każdej czynności, rozmowie, spotkaniu, kiedy obowiązek nadzoru jest niezależny od tego, jakie obowiązki czy kompetencje ma pracownik, zwłaszcza w przyjętej w kancelarii komorniczej strukturze organizacyjnej, gdzie wszyscy pracownicy podlegali bezpośrednio komornikowi, zwłaszcza aplikant komorniczy A.S., co do którego wykazano wobec skazania (nieprawomocnie) nieprawidłowo dokonaną przez komornika ocenę kompetencji pracownika tak co do jego wiedzy, umiejętności i postawy,

b. na zasadzie art. 438 pkt- 2 k.p.k. naruszenie przepisów postępowania procesowego mogących mieć istotny wpływ na wynik sprawy, tj. art. 4 i 7 k.p.k. w związku z art. 366 § 1 k.p.k. i art. 177 k.p.k., art. 193 k.p.k. § 1 i art. 200 § 3 k.p.k. w związku z art. 170 k.p.k., i w związku z art. 410 § 1 k.p.k. i art. 424 § 1 ust. 1 k.p.k., poprzez nieuwzględnienie w części materiału dowodowego wynikającego z wniosków dowodowych oskarżycieli subsydiarnych w postaci dokumentu prywatnego "z Badania w grafologicznego wykonanego w dniu 21.11.2017 roku przez K. S. na pokrzywdzonej K. Ł. i Jego przesłuchania w charakterze świadka oraz nie przeprowadzenie dowodu z powołania biegłego sądowego z zakresu jadania wariograficznego i jego przesłuchania, zaś podstawą wyroku może stanowić tylko całokształt okoliczności ujawnionych w toku rozprawy głównej oraz wskazanie, dlaczego Sąd nie uznał w/w dowodów wniesionych przez oskarżycieli subsydiarnych, czego Sąd I instancji nie uwzględnił w orzeczeniu;

c. na zasadzie art. 438 pkt. 2 k.p.k. naruszenie prawa procesowego to jest art. 49a k.p.k. poprzez jego niezastosowanie choć zostały złożone w dniu 09.01.2017 roku moje wnioski o naprawienie szkody, w którym wykazałem wysokość wyrządzonej szkody z tytułu dodatkowo poniesionych niesłusznie kosztów egzekucyjnych i postępowania zażaleniowego oraz zadośćuczynienia w wysokości 30 000, 00 tys. złotych, a następnie pomniejszonego do kwoty 10 000, 00 złotych przez mojego pełnomocnika profesjonalnego.

d. na zasadzie art. 438 pkt. 2 k.p.k. naruszenie przepisów postępowania procesowego mogących mieć istotny wpływ na wynik sprawy tj. art. 177 k.p.k. w związku z art. 170 k.p.k. poprzez niezastosowanie tego przepisu wobec zgłoszonych przez pokrzywdzonych wniosków dowodowych i przeprowadzenia postępowania dowodowego w postaci przesłuchania świadków L. P. T. R., P. O., G. K., E. F., J. W., A. Ł. na okoliczność czy czynności związane z poszukiwaniem majątku dłużnika zostały przeprowadzone w sposób prawidłowy, czy zostały podjęte na podstawie

prawidłowo złożonego wniosku wierzyciela i prawidłowo udzielonego pełnomocnictwa na podstawie właściwej uchwały wierzyciela – Wspólnoty Mieszkaniowej budynku przy ulicy (...) w Ś. zgodnie z ustawą z dnia o własności lokali;

e) na podstawie art. 438 pkt. 3 k.p.k. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę rozstrzygnięcia poprzez nietrafną ocenę dowodów z zeznań świadków: M. B., A. S. (1), B. K. I. P., P. P., A. R., J. T., M. R., B. H. będących pracownikami Kancelarii Komorniczej J. P. sprowadzających się do wyrażenia spłyconego poglądu, że w dniu 21 lutego 2014 roku w kancelarii komorniczej J.P. była zatrudniona tylko A. S., natomiast nie była zatrudniona B. H., podczas gdy z przeprowadzonego badania wariograficznego wykonanego w dniu 21.11.2017 roku przez K. S.

protokół ugody w dniu 21 lutego 2014 roku była w kancelarii sama (bez osób zainteresowanych) oraz podpisała dokument z kobietą o blond kręconych włosach (panią H.) czemu zaprzeczają pracownicy kancelarii, co w konsekwencji doprowadziło do przynajmniej przedwczesnego uniewinnienia oskarżonej J.P. od zarzucanego Jej udziału w czynie stanowiącym przedmiot prowadzonego postępowania karnego;

f. na zasadzie art. 438 pkt. 1 k.p.k. naruszenie prawa materialnego to jest art. 231 § 1 k.k. i art. 36 ust. 1, 2 i 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku o komornikach sądowych i egzekucji poprzez ich niezastosowanie przy ocenie kwestii zakresu obowiązków komornika sądowego będącego pracodawcą A. S. zatrudnionej w kancelarii komorniczej, których niedopełnienie w myśl art. 231 § 1 kk stanowi zmianę czynu zabronionego w konsekwencji uniewinnienie oskarżonej J. P. od zarzucanego jej czynu, choć zachodziły podstawy faktyczne do zastosowania art. 231 § 1 k.k., jeśli nawet nie § 2 k.k.; skoro opłata egzekucyjna poszukiwanie majątku została naliczona i pobrana, zwłaszcza, że zdaniem Sądu cyt.: „oczywistym jest, że motywem działania oskarżonej A. S. była chęć u zyskania przez kancelarię dodatkowych dochodów, które wynikają z opłat za czynności związane z poszukiwaniem majątku dłużnika, tym bardziej że cały zysk miał przypaść i ostatecznie częściowo przypaść w wysokości około 518, 07 zł nie A. S., a właścicielowi kancelarii komorniczej J.P.;

g. błąd w ustaleniach faktycznych poprzez przyjęcie, że wbrew treści art. 36 ust. 1-3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku o komornikach sądowych i egzekucji oraz przepisów kodeksu pracy komornik sądowa będąca funkcjonariuszem publicznym i pracodawcą dla aplikanta komorniczego A. S. nie miała obowiązku sprawować nadzoru nad czynnościami powierzonymi aplikantowi komorniczemu, w tym przypadku polegającymi na sporządzeniu protokołów obejmujących oświadczenia woli dłużników i ich pełnomocników w ramach prowadzonych postępowań egzekucyjnych, a tym samym nie działała na szkodę interesu prywatnego i uniewinnienie z związku z tym oskarżonej J.P..

2. w odniesieniu do skazania oskarżonej A.S. za czyn opisany w pkt. II części

dyspozycyjnej wyroku zaskarżam to rozstrzygnięcie w części dotyczącej kary na zasadzie art. 438 § 4 kpk zarzucając zastosowanej wobec oskarżonej A.S.

- nie na zasadzie art. 37a k.k. - karze grzywny w wymiarze 50 stawek dziennych po 50, 00 złotych, rażąco nadmierną łagodność kary pomimo, że rodzaj czynu i sposób jego popełnienia oraz skutki sprzeciwiają się temu zwłaszcza, że w dacie popełnienia czynu oskarżona przyuczała się do zawodu cieszącego się dużym zaufaniem społecznym, którego przedstawiciele objęci są statusem funkcjonariuszy publicznych, od których oczekuje się szczególnej ręką należytego wykonywania obowiązków, a jej działania podyktowane były niskimi pobudkami, a mianowicie korzyścią majątkową dla kancelarii w której pracowała, jak również uzyskaniem zawodu, co jest stanem rażącej niesprawiedliwości,

3. naruszenie art. 628 § 1 k.p.k. w związku z 640 § 1 k.p.k. poprzez nieprawidłowość rozstrzygnięcia w zakresie kosztów postępowania z uwagi na fakt, że zasądzono od oskarżonej A.S. na rzecz oskarżycieli subsydiarnych kwotę 300, 00 zł kiedy

tymczasem każdy z oskarżycieli uiścił po 300, 00 zł stąd należało zasądzić na rzecz każdego z oskarżycieli subsydiarnych po 300, 00 złotych, jak również poniesionych kosztów zastępstwa procesowego według norm

przypisanych oraz wydatków związanych z przeprowadzonym badaniem wariograficznym na pokrzywdzonej K. Ł. w kwocie 2 214, 00 zł (dowody wniesienia opłaty za wykonane badanie w aktach przedmiotowych sprawy).

4. na zasadzie art. 438 pkt. 2 k.p.k. naruszenie przepisów postępowania procesowego mogących mieć istotny wpływ na wynik sprawy tj. art. 49a k.p.k. poprzez jego niezastosowanie choć zostały złożone w dniu 09.01.2017 roku moje wnioski o naprawienie szkody, w którym wykazałem wysokość wyrządzonej szkody z tytułu dodatkowo poniesionych niesłusznie kosztów egzekucyjnych i postępowania zażaleniowego oraz zadośćuczynienia w wysokości 30 000, 00 tys. złotych, a następnie pomniejszonego do kwoty 10 000, 00 złotych przez mojego pełnomocnika profesjonalnego, a w orzeczeniu Sąd I instancji nie uwzględnił.

Formułując powyższe zarzuty na zasadzie art. 437 § 1 k.p.k., w zw. z art. 454 § 1 k.p.k. wniosł o:

1) uchylenie wyroku Sądu Rejonowego Wydziału VI Karnego w Świdnicy z dnia 29 maja 2018 roku w pkt. I części dyspozytywnej w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Świdnicy w tym zakresie,

2) zmianę w/w wyroku w pkt. II części dyspozytywnej poprzez wymierzenie oskarżonej A.S. na zasadzie art. 271 § 1 k.k. kary 1 roku pozbawienia wolności adekwatnej do stopnia zawinienia oskarżonej i społecznej szkodliwości czynu z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 3 lat próby;

3) zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego od oskarżonych na moją rzecz według norm przypisanych.

Pełnomocnik K.L. zarzuciła orzeczeniu:

W odniesieniu do oskarżonej J.P.:

- obrazę przepisów postępowania, co mogło mieć wpływ na treść wyroku, a to naruszenie przepisów art. 4 k.p.k. art. 7 k.p.k., polegającą na mało wnikliwej i wybiórczej ocenie całokształtu materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie, które w konsekwencji doprowadziło do nieprawidłowych ustaleń faktycznych i przyjęciu, że komornik sądowy jako funkcjonariusz publiczny będąc jednocześnie pracodawcą nie ma obowiązku posiadania 'wiedzy w zakresie czynności podejmowanych w ramach postępowania egzekucyjnego prowadzonych przez jego pracowników — w przedmiotowej sprawie przez A.S., która to dodatkowo w kancelarii oskarżonej była zatrudniona jako aplikant komorniczy (przyuczająca się do zawodu);

- obrazę przepisów prawa materialnego poprzez naruszenie przepisów art. 231 § 1 k.k. i art/36 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji poprzez brak ich zastosowania i w konsekwencji uniewinnienia oskarżonej J.P.;

- błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku, który miał wpływ na jego treść, a polegający na dowolnym ustaleniu, że oskarżona jako pracodawca i komornik nie miała obowiązku sprawowania nadzoru nad aplikantem komorniczym zatrudnionym w jej kancelarii.

2. W odniesieniu do oskarżonej A.S.

- naruszenie art. 438 § 4 k.p.k., tj. rażąco nadmierną łagodność kary, w sytuacji gdy sposób popełnienia czynu a także fakt, iż oskarżona była aplikantem komorniczym i doskonale zdawała sobie sprawę z ciężącej na niej odpowiedzialności i faktu iż ciąży na niej szczególny obowiązek związany z zaufaniem publicznym do zawodu do którego się przygotowywała mimo wszystko chciała przysporzyć dodatkowego zysku kancelarii.

3. naruszenie przepisów poprzez niewłaściwe rozstrzygnięcia w zakresie kosztów postępowania.

Wskazując na powyższe na zasadzie art. 437 § 1 k.k. w zw. z art. 454 § 1 k.p.k. apelująca wniosła o:

1. uchylenie wyroku Sądu Rejonowego w Świdnicy VI Wydział Karny z dnia 29 maja 2018r. w pkt I w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania w tym zakresie;
2. Zmianę wyroku Sądu Rejonowego w Świdnicy VI Wydział Karny z dnia 29 maja 2018r. w pkt II poprzez wymierzenie A. S. kary roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 3 i zasądzenie od oskarżonej kwoty 20.000 złotych na rzecz oskarżyciela subsydiarnego K.L.tytułem zadośćuczynienia.
3. Zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego od. oskarżonych na rzecz oskarżyciela K.L.według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył:

Żadnej ze wskazanych wyżej apelacji nie sposób uznać za w pełni trafną, zasługującą na jednoznaczne uwzględnienie.

I tak, bez szczegółowego odnoszenia się do każdej z nich należy, w pierwszej kolejności stwierdzić, że niewątpliwie w działaniu A.S.21 lutego 2014 roku wystąpiły poważne nieprawidłowości, które być może winny być oceniane jako przestępstwo.

Nie sposób wykluczyć obecnie także i tego, iż działanie, czy też zaniechanie J.P.było istotnym uchybieniem zawodowym, a być może i przestępstwem.

Kwestie powyższe w istocie nawet w szcątkowym zakresie nie zostały wyjaśnione w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym przez Prokuraturę Rejonową w Świdnicy, która dążyła do jak najszybszego zakończenia postępowania jego umorzeniem i to in rem, nie zaś in personam.

Powyższe stwierdzenie jawi się jako w pełni uzasadnione, gdy weźmie się pod uwagę to, że nie przesłuchano w sprawie wszystkich świadków, których przesłuchać należało, nie dokonano koniecznych konfrontacji, nie przesłuchano w jakimkolwiek charakterze J. P., zaś A.S.przesłuchano wyłącznie jako świadka i orzeczenie oparto na (jak się wydaje) niepełnych opiniach biegłego z zakresu badania pisma ręcznego, bowiem nie analizowano próbek pisma wszystkich osób, które mogły dopuścić się sfalszowania podpisu K. Ł..

W efekcie prokurator Prokuratury Rejonowej w Świdnicy ponownym postanowieniem z 30 grudnia 2015 roku umorzyła postępowanie w sprawie przekroczenia uprawnień przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Świdnicy poprzez nieprawidłowe prowadzenie postępowania egzekucyjnego i podrobienia podpisu K. Ł. w protokole z przeprowadzonej czynności komorniczej 21 lutego 2014 roku.

Uzasadnieniem tej decyzji było nieustalenie sprawy przestępstwa.

Powyższe jawi się jako wręcz absurdalne, bowiem nawet dysponując jedynie nader skromnym materiałem dowodowym ze śledztwa można było jednoznacznie stwierdzić, iż protokół poświadczający nieprawdę został sporządzony niewątpliwie przez A.S.i jest to wystarczające dla wypełnienia znamion występku z art. 271 § 1 kk, nawet bez ustalania kto sfalszował podpis K. Ł..

Poza tym oczywiste wydaje się, że skoro w postanowieniu o umorzeniu śledztwa wskazano jednoznacznie na przekroczenie uprawnień przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Świdnicy, to oczywistym jest, że komornikiem tym była J.P.. Tak więc można było zastanowić się, czy istotnie owe uprawnienia zostały przekroczone, lecz jeśli tak, to nieuprawnionym było umorzenie śledztwa z powodu nieustalenia sprawy, mi.in. owego działania., a można było to uczynić co najwyżej odnośnie niewykrycia sprawy podrobienia samego podpisu.

Nie sposób także przejść do porządku na samą redakcją czynu, którego dotyczyło umorzenie postępowania, bowiem nie można wykluczyć, że zdaniem prokuratora przekroczenie uprawnień przez komornika miało polegać na sfalszowaniu podpisu K. Ł., choć, jeśli prowadzono postępowanie m.in. w kierunku właśnie owego fałszerstwa, to należało przyjąć kwalifikację nie z art. 271 § 1 kk lecz z art. 270 § 1 kk.

Błędy, uchybienia, czy zaniedbania popełnione w postępowaniu przygotowawczym można by mnożyć, lecz nie wydaje się to obecnie najistotniejsze. Oczywistym jest jednak to, że rzutowały one niewątpliwie na kolejne uchybienia popełnione tym razem przez Sąd I Instancji.

I tak 15 lutego 2016 roku do Sadu Rejonowego w Świnicy wpłynął subsydiarny akt oskarżenia, sporządzony przez pełnomocnika K.L. oraz K. Ł. i przyjęto go bez zastrzeżeń do rozpoznania, choć już wówczas należało odmówić udziałowi oskarżycielki w postępowaniu, albowiem nie była ona pokrzywdzoną w sprawie, a jedynie pełnomocnikiem oskarżyciela we wcześniejszych czynnościach m.in. przed komornikiem (por. postanowienie Sadu Okręgowego k.601).

Nadto, ów subsydiarny akt oskarżenia nie spełnił podstawowych wymagań jakim winno odpowiadać tego rodzaju pismo procesowe. Dopiero 28 lipca 2016 roku wpłynął do Sądu I Instancji zmodyfikowany subsydiarny akt oskarżenia, który stał się przedmiotem rozpoznania, choć powinnością Sądu było zastanowienie się, czy opisane tam czyny korelują z tym wskazanym przez prokuratora w postanowieniu o umorzeniu śledztwa, a w szczególności, czy dopuszczalne było oskarżenie A.S..

Tym samym, przy ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd Rejonowy winien w pierwszej kolejności zastanowić się właśnie nad wskazanymi wyżej zagadnieniami.

W tym kontekście zaznaczyć bowiem trzeba, że:

1. Śledztwo prowadzono w sprawie, nie zaś przeciwko konkretnej osobie. Ta okoliczność zdaje się pozwalać na wskazanie w subsydiarnym akcie oskarżenia „dowolnej” osoby, która zdaniem składającego ów akt oskarżenia dopuściła się przestępstwa. Tym samym wskazanie A.S. wydawać by się mogło dozwolone z tego właśnie punktu widzenia. Nie sposób jednak nie zauważyć, że śledztwo zostało umorzone w sprawie przekroczenia uprawnień przez komornika sądowego, a zatem, czy to nie przekreśla możliwości oskarżenia innych osób poza właśnie owym komornikiem, jako sprawców przestępstwa w sprawie której umorzono postępowanie.
2. Jeżeli Sąd I Instancji dojdzie do przekonania, że wskazane wyżej wątpliwości nie przekreśliły możliwości wniesienia subsydiarnego aktu oskarżenia przeciwko A.S., to należy zastanowić się, czy opis czynu zawarty w postanowieniu prokuratora z 30 grudnia 2015 roku jest tożsamy z tym wskazanym w subsydiarnym akcie oskarżenia.

I tak została tu zachowana jedność czasu (14.02.2014 – 25.09.2014) oraz jedność miejsca – Kancelaria Komornika w Ś.. Jednak poza tymi dwoma elementami musi też występować tożsamość w działaniu lub zaniechaniu wskazanej osoby.

W tym względzie istnieją pewne wątpliwości. Przede wszystkim A. S. zarzucono niedopełnienie obowiązków pracownika biura Komornika, co determinowało kwalifikację z art. 231 § 1 kk, choć oczywistym jest, iż takiego zarzutu aplikantowi komorniczemu nie można było postawić (to zauważył także Sad i Instancji).

Nadto zarzucono jej dopuszczenie do podrobienia podpisu K. Ł. na protokole czynności komorniczej, choć w postanowieniu o umorzeniu śledztwa jednoznacznie owe podrobienie podpisu zdaje się być powiązane z przekroczeniem uprawnień przez komornika.

3. Gdyby nawet przyjąć, że wskazane w postanowieniu o umorzeniu śledztwa podrobienie podpisu można traktować odrębnie od przekroczenia uprawnień przez komornika, to owe sfalszowanie wydaje się być zupełnie inną czynnością, niż dopuszczenie przez A.S. do podrobienia podpisu K. Ł..

4. W postanowieniu o umorzeniu śledztwa jest mowa o przekroczeniu uprawnień przez komornika sądowego, a zatem to sprzeczne z prawem postępowanie miało polegać na działaniu. Tymczasem w subsydiarnym akcie oskarżenia J. P. zarzuca się co prawda przekroczenie uprawnień, lecz także i nie dopełnienie obowiązków, a zatem sprzeczne z prawem zaniechanie. Oczywistym przy tym jest, że wskazany brak nadzoru może polegać wyłącznie na zaniechaniu, czyli być wynikiem niedopełnienia obowiązków. Tak więc analizy wymaga możliwość wprowadzenia w subsydiarnym

akcie oskarżenia dodatkowego znamienia (o jakim mowa wyżej), które w praktyce może zdeterminować ewentualną odpowiedzialność J.P.

5. Jak już zauważono wcześniej w postanowieniu prokuratora z 30.12.2018 roku mowa jest o podrobieniu podpisu K. Ł., gdy tymczasem w subsydiarnym akcie oskarżenia wskazuje się na brak nadzoru nad odbiorem oświadczenia i podpisu K. Ł.. Tak więc jest to kolejny problem dotyczący wzajemnej korelacji postanowienia o umorzeniu śledztwa z subsydiarnym aktem oskarżenia.

Jeśli Sąd I instancji dojdzie jednak przy ponownym rozpoznaniu sprawy do wniosku, iż subsydiarny akt oskarżenia odpowiada wymogom formalno-prawnym i materialnoprawnym, to podczas ponownego rozpoznania sprawy winien przeprowadzić wszystkie dowody dla potwierdzenia bądź wykluczenia jego zasadności.

W szczególności uzupełnienia zdaje wymagać opinia biegłego z zakresu badania pisma ręcznego i dokumentów.

Jak bowiem wynika z treści dotychczasowych opinii przeprowadzone badania pozwoliły na zakwalifikowanie podpisu dowodowego tylko do badań pod kątem potwierdzenia lub wykluczenia autentyczności z wzorami K. Ł. i T. Ł.. Ograniczenia istniejące po stronie materiału dowodowego nie pozwoliły natomiast na przeprowadzenie badań identyfikacyjnych z wzorami A. L., A. S.i A. L. (1).

Z powyższego można jednak wysnuć wniosek, iż co prawda nie jest możliwe określenie kto złożył podpis do protokołu z 21.02.2014 roku, lecz być może da się jednoznacznie wykluczyć kto prócz T. Ł. i K. Ł. tego podpisu nie złożył.

Tym samym celowym wydaje się by biegły wydał kolejną opinię w tym właśnie kontekście i to nie tylko, co do osób od których pobrano wcześniej próbki pisma ręcznego, lecz także innych, zwłaszcza pracowników Kancelarii Komorniczej w tym J.P., a także jej aplikantki B. H..

W konsekwencji dodatkowa opinia pismoznawcza może determinować konieczność przeprowadzenia ponownego przesłuchania oskarżonych i dotychczas przesłuchanych świadków.

Nie sposób również wykluczyć, iż zasadnym będzie przeprowadzenie przynajmniej części dowodów o co wniósł oskarżyciel posiłkowy K.L.w piśmie z 11.12.2018 roku zatytułowanym „uzupełnienie apelacji”, jednak to Sąd I instancji będzie musiał ocenić, czy i które z tychże dowodów ewentualnie przeprowadzić, by wydać nie budzące wątpliwości tak pod względem formalnym jak i merytorycznym rozstrzygnięcie.

Z uwagi na powyższe – zdecydowano jak w wyroku.